

Zápis z jednání Dramaturgické rady divadel (30. 1. 2023)

Přítomni: doc. Francán, doc. Zetel, prof. Oslzlý, doc. Trtílek, doc. Nadaud, doc. Šotkovský, dr. Vodičková, doc. Jirásková, prof. Broulíková, Mgr. Peták, MgA. Burian, BcA. Škubal, Mgr. Murlová, Mgr. Indrová, MgA. Valentová, Mgr. Lahodová, Mgr. Dědová, J. Kolářová Bc., Mgr. Víková.

Pozvání, omluvení: prof. Srba (nemoc), prof. Cejpek (nemoc), doc. Talpová, doc. Chládková, MgA. Petr, MgA. Kohout., MgA. R. Macková.

1. Program zasedání

- sezóna AR 2022/23
 - sezóna AR 2023/24 - tituly a záměry k příští sezóně
 - podklady Ateliéru Scénografie z minulého DRD – upřesnění bodu finance a fungování krejčovské dílny ve Studiu Marta;
 - různé
 - prezentace studentských týmů inscenací nadcházející sezóny;
- Program zasedání byl schválen.

2. Sezóna AR 2022/23

Studio Marta 2022/23

Vše probíhá dle plánu, aktuálně se zkouší inscenace *Loupežníci* ve zkušebně DnO, scénografie zmíněné inscenace bude náročná na stavbu.

IV. inscenační projekt (dvě Havlovské aktovky) – byly vybrány: text *Bublifuk* a text *Je potřeba změna* (režie Houserová, Hekl; dramaturg V. Onheiserová; jednotná scénografie A. Tichá);

2. 2. je plánována explikace, tvoří se týmy. Vzhledem k potřebě prostoru, které jinde nejsou (poptána fakulta i DnO) bude zprovozněna zkušebna. Optimalizoval se ferman, pokud nebude možné zkoušet na sále i ve zkušebně, je dohodnut pronájem CO.LABS (4000,- Kč)

Na inscenaci je omezený rozpočet – 25.000,- Kč.

Dno 2022/23

Proběhly tři premiéry, Mgr. Murlová poděkovala doc. Bergmanovi za uvolnění studentů pro 4.inscenace DnO, Excalibur s premiérou 18.4.2023.

3. Sezóna AR 2023/24

Studio Marta 2023/24

Plán premiér – viz. příloha č.1.

Poslední projekt zatím nemá titul. Uvažovaná režie M. Štéglové z finančních důvodů neproběhne, hledá se náhradní řešení, hledá se pedagogická režie (pedagog, doktorand), ideálně současný text.

Dno 2023/24

Plán premiér – viz. příloha č.2.

doc. Nadaud seznámil přítomné s uvažovanými tituly – viz. příloha č.3.

I. projekt (Med a Prach) – hledá se scénograf.

Jednotlivé projekty, zahrnuté do společného komponovaného večera, počítají se společným light designem.

Produkčně by měly být pokryty všechny projekty, jevištní technologové budou doplněni v návaznosti na SD (informovala dr. Vodičková), Med a Prach bude mít produkční z HF (informovala Mgr. Murlová).

4. Podklady Ateliéru scénografie – finance, fungování krejčovny ve Studiu Marta

Požadavek na zvýšení financí pro výrobu scény – v jednání je zvýšení rozpočtu na inscenace o 25.000,- Kč (tzn.100.000,- Kč na inscenaci), dalším zdrojem financí by mohlo být použití tržeb na dofinancování inscenace.

BcA. Škubal požádal o konkrétní připomínky k fungování krejčovny, v plánu je organizace setkání vedení Marty, K. Siazíkové z DnO a scénografů, aby se vyjasnil přístup. Účastní se i Mgr. Murlová.

MgA. Borák dodal, že byl studentům rozeslán dotazník na výše zmíněné téma.

5. Různé

Výstupy projektů Erasmus studentů by měly být součástí DRD.

MgA. Peták avizoval setkání s pedagogy Ateliéru divadlo bez hranic v nadcházejícím týdnu a dotázal se na možnost poskytnutí prostoru výstupu Erasmus ve školních divadlech. Přítomní se shodli, že tato možnost není reálná.

Výstup LS – venkovní projekt v Kamenné čtvrti, site-specific. Téma – zahraniční umělci ukáží Brňanům město v jiné perspektivě.

Byly spuštěny nové webové stránky obou divadel. Jakékoliv připomínky se směřují přímo Mgr. Indrové a Mgr. Murlové.

6. Prezentace studentských týmů inscenací nadcházející sezóny (AR 2023/24)

Studenti postupně podrobně představili své plánované inscenace v AR 2023/24 ve Studiu Marta, včetně dramaturgických záměrů.

PEER GYNT

Inscenační tým:

Autor: Henrik Ibsen, Vojtěch Balcar, Michal Moravec
Překlad: Josef Brukner a Josef Vohryzek
Režie: Michal Moravec (student magisterského oboru činoherní režie)
Dramaturgie: Vojtěch Balcar (student magisterského oboru divadelní dramaturgie)
Scéna: Michal Spratek (profesionální scénograf)
Kostýmy: Zora Davidová (studentka magisterského oboru scénografie)
Hudba: Pavel Čeněk Vaculík (herec NdB, student DSP hudební skladby na AMU)
Pohybová spolupráce: Linda Caridad Fernandez Saez (profesionální choreografka a pedagožka JAMU)
Light design: Jan Valošek (student bakalářského oboru jevištní technologie)
Sound design: Petr Khol (student bakalářského oboru jevištní technologie)
Produkce: Barbora-Anna Lebánková (student magisterského oboru divadelní produkce)

Obsazení:

Peer Gynt-reálný: Jan Lukeš
Peer Gynt-snový: Hynek Tajovský Knoflíkář: Kamil Bačovský
Král trollů: Jakub Bagin Solvejg: Bára Horčíčková Āse: Monika Tomková
Ingrid-Žena v zeleném-Anitra: Veronika Šupejová
Další role: Lukáš Baroš, Tomáš Abraham, Jonáš Sýkora, Zuzana Valešová, Hana Drnovská, Klára Marxová, Nikola Štěpánková, Markéta Richterová (absolventský magisterský ročník činoherního herectví)

Pedagogické vedení:

prof. MgA. Ivo Krobot, prof. Mgr. Petr Oslzlý, doc. Mgr. Aleš Bergman, Ph.D., doc. MgA. Blanka Chládková, MgA. BcA. Petra Vodičková, MgA. Matěj Sýkora

Důležité termíny:

První čtená zkouška: 7. 8. 2023

Premiéra: 5. 10. 2023

ANOTACE INSCENACE

Egoista, děvkař, miliardář, vizionář, obchodník se zbraněmi a lidmi, král trollů, vládce světa,... Vyhnout se komplikacím – nedělat kompromisy – jít přes mrtvolu. Self-made man! Tím vším je Peer Gynt, jen ne sám sebou. Kdo je tedy skutečný Peer Gynt?

Divadelní road-movie mladého muže, který je neustále na útěku, jak před sebou samým, tak i před zodpovědností za druhé. Může utíkat do světa iluzí a lži jak dlouho chce, ale stejně se vrátí tam, odkud vyšel. Jenže tam už to není takové, jaké to bylo na začátku.

Moderní adaptace světové klasiky Henrika Ibsena Peer Gynt.

IDEA INSCENACE

Inscenace má za cíl skrz moderní úpravu klasického dramatu umožnit mladé generaci divadelních tvůrců vyprávět o svých prožitcích a svém náhledu na současný svět, o vypořádávání se s pocity osamění a úniky před sebou samými do vyfabulovaného prostředí, který slouží jako ochranný mechanismus.

Otec opilec utratil veškerý rodinný majetek. Syn s matkou zůstávají sami, těžce poznamenání bankrotem. Sociální katastrofa Peerova dětství se podepisuje na jeho psychice po celý život. Touží po uznání, chce dokázat světu, že za něco stojí. Ovšem připadá si ještě dost mladý a nezkušený na to, vzít vše do vlastních rukou a stát se dospělým. Proto, aby odvrátil svou drsnou životní realitu a závazky, lže Peer sobě i svému okolí. Pojmy jako sebestřednost, sebeprosazování, strach z průměrnosti, nekonečné hledání lásky a uznání mu nejsou cizí. Tak i v současnosti spatřujeme u naší generace neustálé zpochybňování sebe sama. Hledání svého místa ve světě, který je čím dál víc vyhrocený a plný extrémů. Místo v něm mají jen ti, kteří jsou výjimeční, ojedinělí, zapamatovatelní. Proto se z nás všech stávají na sociálních sítích Peerové, masteři sebeprezentace. Ovšem

všechno je jen pouhá imaginace. Kdo z nás si pustí své fanoušky až k tělu, za hranici své osobní komfortní zóny? Kdo ukáže svůj skutečný život takový jaký je, bez zbytečného patosu?

Rovněž i téma osamostatnění je nám velmi blízké, vzhledem ke konci studia vysoké školy a vstupu do světa dospělosti.

Nejde nám však o to, abychom Peera Gynta pouze povrchně převedli do současnosti, ale chceme poukázat na aktuální společenská i existenciální témata, která mohou rezonovat se současným divákem, především mladé generace.

TEXT

Úprava textu naváže na snahy v aktuálním evropském divadle o moderní adaptace kanonizovaných dramatických předloh s cílem přiblížení se současnému divákovi. Tento fenomén se začíná dostávat i do českého divadla, ve kterém se uvádí zejména překlady zahraničních úprav (např. *Cyrano* z Bergeracu Martina Crimpa, *Yerma* Simona Stona, nebo *Doktorka* Roberta Icka, atd.). Tento projekt má tak podpořit tendenci o české autorské adaptace klasických děl a napomocť jejímu rozvoji na naší divadelní scéně do budoucna.

Textově budeme při adaptaci vycházet z nejnovějšího českého překladu Josefa Vohryzka a Josefa Bruknera, který budeme ovšem výrazně upravovat a přepisovat. K takto radikální úpravě textu jsme oslovili ke spolupráci Mgr. Karolínu Stehlíkovou, PhDr.. Text bude výrazně krácen (např. koncentrace čtvrtého jednání do krátkých výstupů v kabaretním stylu, redukce vysvětlujících pasáží v pátém dějství). V adaptaci se budeme rovněž soustředit na práci s dobovými a lokálními narážkami, které budeme primárně přepisovat (např. příběh Gulbranda Glesna za popkulturní odkazy na filmy/knihy, putování po severní Africe za cestování po celém světě, primárně do bohatých metropolí). Text si ovšem nadále zachová primárně veršovanou a rýmovanou podobu, i když styl vyjadřování bude v současné mluvě.

REŽIJNĚ-DRAMATURGICKÉ ŘEŠENÍ

V režijním pojetí se chceme v nové adaptaci soustředit na Gyntovu snahu vytvořit si sebeklam (iluzivní svět), který se mu postupně rozpadá s rozkrýváním divadelních principů. V prostorovém řešení tak zatím uvažujeme o využití práce s divadelností. Chceme použít principů iluzivního divadla, jejich rozbíjení a odhalování divadelních mechanismů. Jako bychom se v průběhu inscenace dostávali z jeviště do zákulisí – jak doslovně prostorově, tak metaforicky v Peerově mysli. Vzhledem k práci s iluzivním divadlem budeme pracovat s portálovým jevištěm. Rovněž využijeme další technické možnosti Studia Marta, jako jsou tahy, stoly, propadlo, světla, projekce atd. Práce s jevištními efekty napomůže vytvořit velkolepý svět Peerova sebeklamu, který v závěru nahradí prostá herecká akce v prázdném prostoru.

Jedním z inovativních zásahů v moderní adaptaci, je rozdvojení postavy Peera mezi dva herce: v první polovině inscenace sledujeme jednoho Gynta v realistických situacích (scény s matkou, svatba s Ingrid, scény se Solvejg, ...) a druhého Gynta ve snových scénách (létání na sobovi, trollové, ...). V druhé polovině se ale toto jasné rozdělení začne rozpadat. Přestává být jasné, co je pravda a co fikce, aby se musel Peer zasoustředit na to, kým skutečně je. Peerové se budou vzájemně pozorovat, dojde i k zmnožení Peera na všechny herce (např. ve scéně s loupáním cibule). Na úplném konci toto roztržštění zmizí a zůstane pouze skutečný Peer čelící důsledkům svého počínání.

Budeme také využívat zrcadlení obrazů a citování ve „skutečných“ a „snových“ scénách (např. svatba Ingrid a svatba se Zeleně oděné, kde vzniknou dvojice jako např. Ingrid – Zeleně oděná, otec Ingrid – Dědek z Dovre, konflikt s Kovářem – útoky trollů, agresivní vyhánění ze svatby – násilné držení Peera v královské síni Dědka z Dovre atd.).

Dalším principem je práce se zástupnými rekvizitami a pohyby. Souvisí to s prací s iluzí na divadle. Běžně přejímáme na jevišti zástupné prvky jako naprosto přirozené, stejně tak k tomu přistupuje i Peer. Přijímá zástupné rekvizity za skutečné věci, aby byl následně přistižen ze života ve lži, ve světě, který si sám „zrežíroval“.

Zvýraznit chceme také postavu Knoflíkáře. Tuto postavu propojíme s dalšími figurami ve hře (např. Neznámý pasažér atd.). Půjde o „andělskou“ postavu, která sleduje Peerův život, aby ho v závěru konfrontovala. Více než jako anděl či bůh ale bude vystupovat spíše jako postava nějakého inspicienta, tedy že si bude uvědomovat divadelnost tvaru, kašírku, bude promlouvat přímo na diváky, komentovat výstupy, možná mírně manipuluje situace a nastrokává Peerovi další postavy.

BcA. Škubal připomněl studentům nutnost explikačních porad před prázdninami; studenti s termínem počítají, měl by proběhnout po „seznamovacích“.

Předkládáno jako finančně náročný projekt. Tým bude žádat o grant u Dilia.

Leonid Andrejev: Černé masky

Přeložila Alena Morávková.

Režie: Anna Magdalena Pavlicová
Dramaturgie a úprava: Bára Viceníková
Produkce: Anna Kočová
Scénografie: Monika Baršová (scéna), Barbora Procházková j.h. (kostýmy)
Hudba: Matteo Hager j.h.
Pohybová spolupráce: Jan Kysučan j.h.
Technologie: Dominika Němcová, David Brabec

Hrají:

LORENZO Lukáš Baroš
ŠAŠEK ECCO Hynek Tajovský
DONA FRANCESKA Nikola Štěpánková
SEÑOR CRISTOFORO Jakub Bagin
PETRUCCIO Jonáš Sýkora
ROMUALDO Tomáš Abraham
MASKY Markéta Richterová, Bára Horčíčková, Monika Tomková, Zuzana Valešová,
Veronika Šupejová, Hana Drnovská, Klára Marxová, Jan Lukeš, Kamil Bačovský

Ikarova křídla

Autor textu: Bára Viceníková, Henrik Ibsen (přel. Břetislav Mencák, Karel Kučera), G.G. Byron (přel. Josef Durdík), Oscar Wilde (přel. Otakar Theer), Jiří Orten

Režie: Václav Alexa (1. roč. mgr. atelier prof. Petra Oslzlého)
Dramaturgie: Bára Viceníková (1. roč. mgr. atelier prof. Petra Oslzlého)
Produkce: Kateřina Papšíková (1. roč. bc.) [Konec obtékání textu]
Light design: nevíme ještě
Scénografie: Ester Hradilová (1. roč. mgr. atelier Mgr. MgA. Pavla Boráka)
Kostýmy: Magdalena Černá (1. roč. mgr. atelier Mgr. MgA. Pavla Boráka)
Skladatelka a zvuková koncepce: Kateřina Szymeczková (2. roč. mgr. oboru kompozice na HF JAMU vedoucí oboru je prof. Ing. Ivo Medek Ph.D.)

(tučně vyznačené role značí absolventské role, všichni studenti jsou z 3. ročníku bakalářského studia z atelieru doc. Mgr. Aleše Bergmana Ph.D.)

Obsazení:

Brand	Lukáš Baroš
Agnes	Zuzka Valešová
Robespierre	Kamil Bačovský
Salome + Borka	Klára Marxová
Týpek+Daidalos	Hynek Tajovský
Jochanaan + Romeo	Jakub Bagin
Ikaros	Jonáš Sýkora
Herodes:	Jan Lukeš
Julie+Miluna:	Veronika Šupejová
Kain –	Hana Drnovská

Příští setkání DRD je plánováno 5. 6. 2023 14:00

Zapsaly: Mgr. Viková, Mgr. Murlová, Mgr. Indrová

Verifikovali: doc. Zetel, doc. Francán